

סדר נשים | מסכת נדרים י"ט"ז"ה | שבת פרשת חיי שרה | י"ט"ז"ה חשוון תשפ"ג (19-13 נובמבר 2022)
Seder Nashim | Masechet Nedarim 19-25 | Shabbat Parashat Chayei Sarah | 19-25 Cheshvan (Nov. 13-19)

Daf 19: YOSEI BEN YO'EZER OF TZEREIDAH

דף י"ט: יוסי בן יועזר איש צרדה

On this *daf*, the Talmud mentions “Yosei ben Yo’ezer of Tzereidah”. During the Second *Beit HaMikdash* era, there was the *Knesset HaGedolah* (Great Assembly), a group of great men who led the nation. This group included Ezra the Scribe and other prominent figures. After that period, the people were led by *zugot* (pairs) of *tanna'im*, one of whom was *nasi* (president) of the *Sanhedrin* (high court) and the other held the position of *av beit din*. The first “zug” was Yosei ben Yo’ezer—*nasi* of the Sanhedrin and Yosei ben Yochanan.

בדף זה מזכיר התלמוד את “יוסי בן יועזר איש צרדה”. בתקופת בית המקדש השני היתה “כנסת הגדולה” שהם קבוצת גדולי האמה שהנהיגו את העם, בהם עזרא הסופר ועוד מגדולי הדור. אחרי תקופה זו הנהיגו את העם זוגות של תנאים, שהאחד מהם היה נשיא הסנהדרין והשני היה אב בית הדין. ה“זוג” הראשון היה יוסי בן יועזר - נשיא הסנהדרין, ויוסי בן יוחנן.

Yosei ben Yo’ezer was a *kohen* from a distinguished family, known to be extremely judicious about the observance of the laws of *tumah* (impurity) and *taharah* (purity), to the point they called him “righteous one of the priesthood.” *Midrash* states that Yosei ben Yo’ezer had a nephew named Yakum of Tzererot, who became Hellenized during Maccabean times and killed many Jews. Yakum did not even spare his prestigious uncle and led him to be killed. The *Midrash* also states that while they walked along the road, Yosei ben Yo’ezer urged his nephew to repent and do *teshuvah*. Indeed, his nephew regretted his bad actions and fully repented.

יוסי בן יועזר היה כהן ממשפחה מיחסות ונזהר ביותר בדיני טמאה וטהרה, עד שהיו מכנים אותו “חסיד שבכהנה”. במדרש מספר כי ליוסי בן יועזר היה אחין בשם יקום איש צרות שבתקופת החשמונאים הוא התגייר והרג יהודים רבים. גם על דודו הגדול הוא לא חס והוליק אותו להריגה. המדרש מספר כי בעודם הולכים בדרך, יוסי בן יועזר עורר את אחינו לשוב בתשובה ואכן האחין שלו התחרט על מעשיו הרעים ושב בתשובה שלמה.

Daf 20: CHOOSE GOOD COMPANY

דף כ': לבחור בחברה טובה

It is fitting for a person to avoid making *nedarim* (vows). A person who makes vows will ultimately become accustomed to pledging an oath, and should an oath remain unfulfilled, that person would violate a more severe prohibition—as a person who does not keep their oath violates a more severe prohibition than a person who does not fulfill their vow.

ראוי לאדם להמנע מלנדר נדרים כי מי שמתרגל לנדר, בסופו של דבר גם יתרגל להשבע ואם יעבר על שבועתו ולא יקיימנה - יעבר אסור חמור יותר, שהרי מי שאינו מקיים את שבועתו עובר על אסור חמור יותר ממי שאינו מקיים את נדרו.

The *chachamim* also said: It is inappropriate for a person to be found in the home of an *am ha'aretz* (ignorant individual) because *amei ha'aretz* eat *tevel*, (produce that has not been tithed.) If a person is regularly in the house of an *am ha'aretz*, eventually, that person might falter and violate the strict prohibition against eating *tevel*. From this teaching, we learn we should be careful not to befriend unreliable people, because associating with them may lead us to stumble into sin.

עוד אמרו חכמים: אין ראוי לאדם להיות מצוי בביתו של עם הארץ, כי עמי הארץ אוכלים טבלים, פרות שאינם מעשרים, ואם יהיה רגיל להיות בביתו של עם הארץ, בסופו של דבר הוא עוד עלול להקשל באסור החמור של אכילת טבל. מכך יש לנו ללמד שצריה להזהר מלהתחבר עם חברים שאינם מהגנים, כי ההתחברות עמם עלולה להביא אותנו לידי מכשול.

Daf 21: “NIDREI ZERUZIN,” OR “URGING VOWS”

Once, a merchant came to an electrical device store to sell digital cameras. The store owner examined the cameras and said to the merchant: “How much do you want for each camera?” The merchant replied: “700 shekels” (\$210.35). [The store owner screamed] “700 shekels? Absolutely not! You should know I vow, that if I buy the cameras from you at a price of more than 400 shekels (\$120.20) each I will not benefit from them!” Using this vow, the seller wanted to show the merchant he was not willing to pay such an excessive price.

In the end, the merchant managed to convince the store owner to purchase the cameras for 500 shekels (\$150.28) per camera. **The question immediately arose whether the seller was allowed to benefit from the cameras since he had vowed if he buys a camera for more than 400 shekels, he would not benefit from them.** On this *daf*, we learn that *nidrei zeruzin* (vows of “prodding” or urging) are not valid. That is to say, a vow a person makes to hasten some action—e.g., in our case, the store owner made a vow to speed up closing the deal [on the cameras]—that vow does not take effect because, from the start, the store owner did not really intend to make a vow, rather, solely to speed up the deal.

דף כ"א: "נִדְרֵי זְרוּזִין"

מעשה בסוחר בסוגר חשמל כדי למכור מצלמות דיגיטליות. בעל החנות בדק את המצלמות ואמר לסוחר: "כמה אתה דורש עבור כל מצלמה?". השיב הסוחר: "700 שקל". "700 שקל? בשום אופן לא! דע לך כי אני נודר, שאם אקנה ממך את המצלמות במחיר של יותר מ-400 שקל - לא אהנה מהן!". באמצעות הנדר הזה רצה המוכר להראות לסוחר שהוא אינו מוכן לשלם מחיר כה יקר.

בסופו של דבר הצליח הסוחר לשכנע את המוכר לקנות את המצלמות במחיר של 500 שקל למצלמה. מיד התעוררה השאלה, האם המוכר רשאי להנות מן המצלמות, שהרי נדר שאם יקנה אותן ביותר מ-400 שקל - לא ינהנה מהן! בדף זה בתלמוד לומדים ש"נדרים זרוזין" אינם חלים. כלומר, נדר שאדם נדר כדי לזרז דבר-מה, למשל, במקרה שלנו, הוא נדר כדי לזרז את העסקה - אין הנדר חל, כי מלכתחילה הוא לא התכונן לנדר באמת, אלא רק כדי לזרז את העסקה.

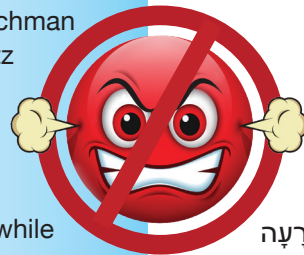
Daf 22: ALWAYS MANAGE TO SPEAK YOUR WORDS CALMLY

On this *daf*, the Talmud delivers teachings of amoraim condemning the attribute of anger. The anger trait is so terrible that the Talmud states: “Anyone who gets angry ‘all kinds of Gehenna rule over them!’.” Rabbi Yirmeya of Difti even said that **anyone who gets angry forgets their Torah learning.** Rambam writes “**Anger is an extremely evil trait,** and it is proper for a person to distance themselves from anger, as far as possible, and teach themselves to refrain from getting outraged—even regarding a matter over which it is fitting to be furious.”

Also, in the famous *iggeret* (letter) **Rabbi Moshe ben Nachman (Ramban)** wrote to his son, he teaches him *derech Eretz* (proper behavior): the fitting manner for a Jew to act. First and foremost, Ramban warns his son not to get enraged. Ramban wrote: “Always speak your words calmly, to every person, **and that way, save yourself from anger,** which is a bad trait that causes a person to sin.” Meaning, it is worthwhile to accustom yourself to always speak pleasantly with every person, regardless of what happens. That way you will never be angry, because you will have already become accustomed to speaking calmly, and you will not have the opportunity to sin.

דף כ"ב: "תתנהג תמיד לדבר כל דבריך בנחת"

בדף זה התלמוד מביא מדברי אמוראים בגנותה של מדת הכעס. כה גרועה היא מדת הכעס, עד שהתלמוד אומר שמי שכוועס "כל מיני גיהנם שולטים בו". רבי ירמיה מדיפתי אף אומר, כי הכועס שוכח מן התורה שלמד. הרמב"ם כותב: "הכעס מדה רעה היא עד למאד וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר, וילמד עצמו שלא יכעס ואפלו על דבר שראוי לכעס עליו".

גם באגרת המפורסמת שכתב רבי משה בן נחמן - רמב"ן, לבנו, הוא מלמד אותנו הנהגות דרך ארץ, כיצד ראוי ליהודי לנהג, ובראש ובראשונה הוא מזכיר את בנו שלא יכעס. וכן כתב הרמב"ן לבנו: "תתנהג תמיד לדבר כל דבריך בנחת, לכל אדם, ובזה - תנצל מן הכעס, שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם". כלומר, כדאי לך להרגיל את עצמך לדבר תמיד בנחת עם כל אדם, יהיה מי שיהיה, וכן לעולם לא תכעס, כי כבר התרגלת לדבר בנחת, ולא תבא לידי חטאים.

Daf 23: KOL NIDREI, ALL MY VOWS

Yom Kippur (day of atonement) is a most sacred day. Members of the Knesset Hagedolah (Great Assembly) decreed this holy day should begin with the recitation of **Kol Nidrei (all my vows)**. In *Kol Nidrei* we declare that all the vows we have made, and those we will make are void and invalid. In antiquity, the recitation of **Kol Nidrei** called to cancel the vows made during the outgoing year. However, Rabbi Tam said the wording of *Kol Nidrei* should be corrected to state that vows we make over the course of the coming year will be canceled. Since that time, most congregations recite both phrases in their version of **Kol Nidrei**. We cancel vows we made until Yom Kippur and declare all the vows we will make in the coming year to be “null and void.”

How can a person invalidate nedarim (vows) they have not yet made? Regarding this question, we learn on this *daf* that a person is permitted to declare all the vows they will make to be invalid. Now, if when a person makes a vow, they do not remember they announced that all their vows are invalid—indeed, that vow is void. However, if the person remembers [invalidating all their vows] and nevertheless made a vow, that person’s vow stands, because by doing [making that vow], the person cancels their earlier declaration.

דף כ"ג: "כָּל נִדְרֵי"

יום הכּפּוּרים הוא יום קדוש ביותר. אנשי "כנסת הגדולה" תקנו לפתח את היום הקדוש באמירת "כָּל נִדְרֵי". ב"כָּל נִדְרֵי" אנו מודיעים שְׁכָל הַנִּדְרִים שְׁנִדְרְנוּ וְשֶׁנִּדְרֵנוּ - בְּטָלִים. פֶּעַם הָיוּ אוֹמְרִים בְּ"כָל נִדְרֵי" שֶׁמִּבְטְלִים אֶת הַנִּדְרִים שְׁנִדְרְנוּ בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה הַחֹלֶפֶת. אָךְ רַבְנֵינוּ תָּם אָמְרָ שֶׁצָּרִיךְ לְתַקֵּן אֶת נֹסח "כָּל נִדְרֵי" וְלֹאמַר שֶׁמִּבְטְלִים אֶת הַנִּדְרִים שֶׁנִּדְרְנוּ בְּמִהְלֵךְ הַשָּׁנָה הַבָּאָה. מֵאֵז רַבְּר קְהֵלוֹת יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים בְּנוֹסח "כָּל נִדְרֵי" אֶת שְׁנֵי הַדְּבָרִים. מִבְטְלִים נִדְרִים שְׁנִדְרְנוּ עַד יוֹם הַכּפּוּרִים וְגַם מוֹדִיעִים שְׁכָל הַנִּדְרִים שֶׁנִּדְרְנוּ בַּשָּׁנָה הַבָּאָה - "בְּטָלִים וּמִבְטְלִים".

כָּל נִדְרֵי
 ואסרי. ותרמי. וזנוכי. וקנוי. וקנוסי.
 ושבועות: דנדרגני. ודאשרי: על נפשתי.
 ודאשרי: על נפשתי.
 מיום כפרים זה עד יום כפרים הבא עלינו
 לטובה: קלחין אחרשנא כחין. קלחין יחין
 שרון. שביון. שבוטין. כמלון ומבטלון.
 לא שריון ולא נמוין. גרמא לא נדרבי.
 ושבועתנא לא שבועות:

כיצד בעצם יכול אדם לבטל נדרים שעוד לא נדר? על כך לומדים בדף זה, כי אדם יכול להודיע שְׁכָל הַנִּדְרִים שֶׁהוּא יִדַּר - בְּטָלִים וּמִבְטְלִים. מעכשיו, אם בשעה שהוא יִדַּר נִדְרָהוּא לא יִזְכַּר שֶׁהוֹדִיעַ שְׁכָל נִדְרָיו בְּטָלִים - הִרִי הַנִּדְרָה שְׁלוֹ בְטָל. אָבֵל, אִם הוּא יִזְכַּר וּבָכַל זֹאת נִדְרָה, הַנִּדְרָה שְׁלוֹ קָיָם, כִּי בְּכֵן הוּא מִבְטֵל אֶת הַהוֹדָעָה הָרִאשׁוֹנָה שְׁלוֹ.

Daf 24: "NIDREI HAVAI," VOW OF EXAGGERATION

There is a certain type of vow that **does not take effect**. Once on *erev Sukkot*, Reuven went to the *arba'at haminim* (4 species) market. Before he left the house, his brother said to him: "Reuven, you are leaving too early, it will surely be empty." Reuven headed out to the market and found it packed with customers all looking for the *arba'at haminim* and shopping for the *chag*. The crowding was immense.

When Reuven returned home, he said to his brother: "What a crowd was in the market, a million people were there." His brother laughed and said: "What are you talking about!" Reuven said to him: "Listen, brother, if there were less than a million people there I vow I won't drink any more Coca-Cola!" "What have you done?!" his brother shouted, "You just made a vow. You know very well a million people can't enter this market. What were you thinking?!"

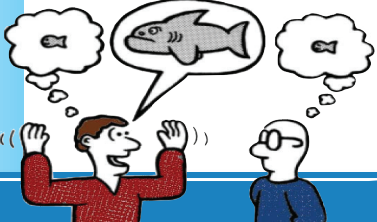
Reuven was alarmed. **Did that vow really take effect?** The Talmud says no because vows of this type are called **nidrei havai (vows of exaggeration)**. Because even Reuven must have known there were not a million people in the market, and all he intended to say was that there were throngs of people in the market, but he surely didn't mean an actual million.

דף כ"ד: "נִדְרֵי הַבְּאִי" נִדְרִים שֶׁל הַגְּזָמָה

ישנו סוג מסוים של נדר שאינו חל. מעשה בראובן שבערב חג הסוכות הלך לשוק ארבעת המינים. לפני שיצא מהבית אמר לו אחיו: "ראובן, אתה יוצא מקדם מדי, בודאי יהיה ריק". ראובן יצא אל השוק ומצאו עמוס בעוברים ושבים, הכל חפשו אחר ארבעת המינים, ערכו קניות לחג, והצפיפות הייתה גדולה.

כשחזר ראובן לביתו אמר לאחיו: "איזו צפיפות הייתה בשוק, מיליון אנשים היו שם". צחק אחיו ואמר: "מה פתאום!". אמר לו ראובן: "שמע נא אחי, אם לא היו שם מיליון אנשים - אני נודר שלא אשתה יותר קולה!". "מה עשית?!" נזעק אחיו, "הן נדרת נדר. אתה הרי יודע היטב שלא יתכן שבשוק הזה נכנסים מיליון אנשים, מה עשית?!"

ראובן נבהל, האם באמת נדרו חל? התלמוד אומר שלא, זאת מפני שנדרים מסוג זה מכנים "נִדְרֵי הַבְּאִי" - נִדְרִים שֶׁל הַגְּזָמָה, כִּי גַם רַאוּבֵן יָדָע שֶׁאֵין מִיְלִיוֹן אֲנָשִׁים וְכָל מַה שֶׁהוּא הִתְכַּנֵּן לֹאמַר זֶה שֶׁהוּא בְּשׁוּק "הַמּוֹן, הַמּוֹן", אֲנָשִׁים, אָךְ יָדָע לֹא הִתְכַּנֵּן בְּאֵמֶת לְמִיְלִיוֹן.

Daf 25: THE MITZVAH OF TZITZIT

דף כ"ה: מצות ציצית

What is the importance of the *mitzvah of tzitzit*? The Talmud teaches us that the *mitzvah* of *tzitzit* is important and equals all the *mitzvot* of the Torah. The *rishonim* (medieval rabbis) explained that when a Jew wears *tzitzit* (ritual fringes) on their body all day, they see the threads of the *tzitzit*, and each time are reminded: "I wear a *tzitzit* because God commanded me to do so." Indeed, in the Torah verses regarding *tzitzit*, it is written: "And you shall see them **and remember all of God's commandments.**" The *tzitzit* reminds us we are servants of God, and we are obligated to fulfill all His commandments.

Some rishonim teach that the word "*tzitzit*" contains a hint to the number *tarya"g* (613), the total number of *mitzvot* in the Torah. Note: In *gematria*, *tzitzit*= 600. Let's count: צ = 90. י = 10. צ = 90. י = 10. ת = 400. Together = 600. How many knots are tied in the *tzitzit* threads? 5. We already have 605. How many threads are there in each *tzitzit*? 8. All together that adds up to 613, the total number of *mitzvot*.

מהי חשיבותה של מצות ציצית? התלמוד מלמדנו שקיום מצות ציצית חשוב ונקול כנגד כל מצוות התורה. הראשונים מסבירים כי כשהיהודי לובש את הציצית עליו כל היום, הוא רואה את חוטי הציצית ובכל פעם הוא נזכר: "אני לובש ציצית כי הקב"ה צוה אותי לעשות כן". אכן, בפרשת ציצית כתוב: "וראיכם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'". הציצית מזכירה לנו שאנחנו עבדים של הקב"ה ועלינו לקיים את כל מצוותיו.

יש ראשונים שמסויפים כי במלה "ציצית" רמזו שהיא כנגד תר"ג המצוות. שימו לב: ציצית בגימטריה 600. הנה, הנה נספר: צ = 90. י = 10. צ = 90. י = 10. ת = 400. יחד = 600. כמה קשרים קושרים בחוטי הציצית? 5. יש לנו כבר 605. כמה חוטים יש בכל ציצית? 8. יחד = 613 כמנין תר"ג מצוות.

D'VAR TORAH: PARASHAT CHAYEI SARAH

דבר תורה: פרשת חיי שרה

In the Torah, Avraham Avinu is the first individual who is referred to as old: "And Abraham was old, advanced in years" (Genesis 24:1). This is so, even though many preceded him who lived much longer lives than he did. Why precisely did Avraham Avinu "earn" this nickname, from which so many try to escape? In *Midrash Rabbah*, it is explained that Abraham turned to God and told him there is a problem in that older folks are not shown sufficient respect. "A man and his son approach a location, and others do not know whom to honor, because they can't tell who is the father and who is the son." God understood Avraham's words and responded to him: "It is a good thing you assert, and it will begin from you." From the beginning of *Beresheet* until this point, there is no use of the word 'old' and since Avraham took a stand, God granted him old age. With the signs of aging, expressed in a person's external appearance, is a hidden call to all of us to pay attention and extend added respect to the oldest people in our community.

הראשון שנקרא בתורה "זקן" הוא אברהם אבינו - "ואברהם זקן בא בימים", וזאת למרות שקדמו לו בני אדם רבים שהאריכו ימים הרבה יותר ממנו. מדוע דוקא אברהם אבינו "זכה" לכינוי זה, שכה רבים מנסים לברח ממנו? במדרש רבה מתאר שאברהם פנה לקב"ה ואמר לו שיש בעיה בכך שלא מספיק מכבדים את האנשים המבוגרים, את ההורים - "אדם וכו' ונכנסין למקום ואין אדם יודע למי מכבד". הקב"ה הבין לדבריו של אברהם והשיב לו - "דבר טוב תביעת וממך הוא מתחיל, מתחלת הספר ועד כאן אין פתיב זקנה וכיון שעמד אברהם נתן לו זקנה". בסימני הזקנה, המתבטאים במראה החיצוני של האדם, מסתתרת קריאה לכלנו לשים לב ולהוסיף כבוד אל מול האנשים המבוגרים יותר הנמצאים סביב.